

Maden Mühendisleri Odası Karamandaki maden kazasının oluş nedeni ile ilgili açıklama yaparak ; Ermenek'te meydana gelen kaza da havza madenciliği yapılmamasının bir sonucudur. Havza madenciliği, bir havzada bulunan madenlerin, bütüncül bakış açısı ile planlanması ve üretilmesi anlamına gelmektedir. Aynı havzada farklı firmaların, değişik ya da aynı zamanda yaptıkları planlama ve üretimi birbirlerinden bağımsız, habersiz, birbirlerini olumsuz etkileyebilecek şekilde yerine getirilmesi politikası sürdükçe Soma'da, Elbistan'da ve son olarak Ermenek'te yaşanan facialar gelecekte de yaşanabilecektir."

Basın açıklamasında özetle aşağıdaki tespit ve öneriler yapılmıştır;

"28 Ekim 2014 Salı günü saat 12:15 sıralarında özel sektöre ait Karaman/Ermenek'te IR : 617-1260 ruhsat nolu sahada takriben 778 kotunda yapılan çalışmalar sırasında sahanın mücavirinde bulunan ve daha önce çalışılmış, eski imalatlara yaklaşılmaması nedeniyle, eski imalatla bulunan tahminen 10.000 metreküp suyun aniden ocak içerisindeki çalışma alanlarına dolması sonucu ocakta bulunan 18 maden emekçisi su altında kalmıştır.

Odamız uzman heyeti tarafından sahada gerçekleştirilen incelemeler sonucu yapılan tespitler aşağıda belirtilmektedir;

-Olayın meydana geldiği ocakta, özel sektör tarafından rodövans yöntemi ile üretim yapılmaktadır.

-Ocakta 3 vardiya halinde çalışma yapılmakta olup, kaza anında ocakta bulunan 26 işçiden 8 işçi kendi imkânları ile dışarı çıkmış olup, ocak içerisinde 18 işçi mahsur kalmıştır.

-Ocakta çalışan işçiler genellikle çevre köylerden sağlanmakta, sendikası ve düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır.

-Kaza, 778 kotunda yapılan çalışmalar sırasında 08.00 - 16.00 vardiyasında saat 12.15 civarında meydana gelmiştir.

-Kazanın meydana geldiği sahada, 3 ayrı firma tarafından aynı anda rodövans yöntemi ile üretim yapılmaktadır.

-Geçmiş yıllarda ocağın mücavir alanında üretim yapılmış ve eski imalat olarak adlandırılan bu üretim alanlarında biriken sular ocak içerisine deşarj olmuştur.

-Şu andaki su seviyesi ocakta mahsur kalan işçilerin bulunduğu seviyenin üzerindedir.

Yapılan tespitler göstermektedir ki;

- Havza madenciliği yapılmadığı için, ocaklarda yapılan üretimle mücavir alanlarda daha önceki yıllarda yapılan imalatların birbirini nasıl etkileyebileceği bilinmeden planlama ve üretim gerçekleştirilmektedir. Ermenek'te meydana gelen kaza da havza madenciliği yapılmamasının bir sonucudur. Havza madenciliği, bir havzada bulunan madenlerin, bütüncül bakış açısı ile planlanması ve üretilmesi anlamına gelmektedir. Aynı havzada farklı firmaların, değişik ya da aynı zamanda yaptıkları planlama ve üretimi birbirlerinden bağımsız, habersiz, birbirlerini olumsuz etkileyebilecek şekilde yerine getirilmesi politikası sürdükçe Soma'da, Elbistan'da ve son olarak Ermenek'te yaşanan facialar gelecekte de yaşanabilecektir.

- Madencilik faaliyetlerine ilişkin tüm bilgiler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB)/Maden İşleri Genel Müdürlüğünde (MİGEM) toplanmakta ve tüm izinler MİGEM tarafından verilmektedir. MİGEM ruhsat verirken havza madenciliğini göz önünde bulundurmamakta, bu da planlama ve işletmede parçalı durum doğurmaktadır. Bunun sonucunda aynı sahadaki işletmelerden kaynaklanacak gaz ve su baskınları gibi tehlikeler bilinmemekte, önlem alamamaktadır. Bu kazanın en önemli nedenini bu durum oluşturmaktadır. Sektörde uygulanan rodövans ve

taşeronlaştırma uygulamaları da parçalı üretim mantığı ile yürütüldüğü için kazanın başka bir diğer önemli nedenidir. Dolayısı ile kazanın ve kaybedilen canların en büyük sorumluluğu MİGEM'e aittir.

- Ülkemiz, iş kazalarında dünyada üst sıralarda yer almaktadır. Maden kazaları son yıllarda belirgin olarak artmaktadır. Odamız kayıtlarına göre; 2008 yılında 43 maden çalışanı iş kazası sonucu yaşamını yitirmişken, 2009 yılında bu sayı 92'ye çıkmıştır. 2010 yılında 105 işçi, 2011 yılında 77 işçi, 2012 yılında 61 işçi maden kazalarında yaşamını yitirmiştir. 2014 yılında maden sektöründe iş kazaları sonucu 400 civarında insan hayatını kaybetmiştir.
- Ülkemizde her yıl, 1.500 emekçinin can kaybına yol açan iş kazaları yaşanmaktadır. Madencilik sektörü de dahil, işçi sağlığı iş güvenliğine ilişkin kararlar tek başına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından alınmaktadır. ÇSGB, İSG'ye ilişkin kararların alınmasında, üniversiteler, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin görüşlerine başvurmamakta, iletilen görüşleri de dikkate almamaktadır. Tüm kuralları tek başına belirleyen, uygulamasını izleyen ÇSGB yıllardır artan iş kazalarının ve can kayıplarının diğer sorumlusudur.

Bu değerlendirmeler ışığında görüş ve önerilerimiz aşağıda sunulmuştur:

- Rodövars ve taşeronlaşma uygulamaları acilen iptal edilmelidir.
- Madenlerimiz; kamu yararı öncelikli olarak, mühendislik bilim ve tekniğine, ölçek ekonomisine ve havza madenciliğine uygun olarak planlanmalı ve işletilmelidir.
- Ucuz işgücüne dayalı ve örgütlenmeyi engelleyen çalışma anlayışı terk edilmelidir.
- İSG'ye ilişkin kararların alınmasında, üniversiteler, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarının görüşlerini alınmalıdır.
- Bundan önce olduğu gibi "gerekenler yapılacaktır" gerekçesinin arkasına sığınılmadan gerçek sorumlular belirlenmeli, maden mühendisleri, teknik nezaretçi ve diğer çalışanlar günah keçisi olarak seçilmemelidir."